

Екологічна безпека та сталий розвиток

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Семестр: II Курс: 1

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Лисенко Геннадій Миколайович
Контакти	E-mail: ngubiolog@ukr.net , тел.: (067) 4366620
Робоче місце	Кафедра біології (ауд. 334, навчальний корпус №2)
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Навчальна дисципліна «Екологічна безпека та сталий розвиток» розроблена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і є окремим освітнім компонентом освітньої програми «Політологія» зі спеціальності 052 Політологія.

Основна увага під час вивчення освітнього компонента «Екологічна безпека та сталий розвиток» буде приділятися теоретичним та практичним навичкам.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Політологія» сприяє досягненню здобувачами таких **програмних результатів навчання**:

ПРН04. Мати навички професійної комунікації.

ПРН17. Розуміти й сприймати етичні норми поведінки щодо інших людей і щодо природи (принципи біоетики).

ПРН18. Вміти застосовувати етичні норми поведінки щодо інших людей і щодо природи у контексті сталого розвитку сучасного демократичного суспільства.

Мета навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Політологія» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних **компетентностей**:

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного

відпочинку та ведення здорового способу життя.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.) та практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год.). Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації.

Навчання відбуватиметься з використанням підручників та посібників із екологічної безпеки та обладнання для виконання практичних робіт.

Організація навчання

Обсяг	Тема
10 годин	Екологічна безпека як складова національної безпеки. Поняття, мета і завдання екологічної безпеки. Історія становлення дисципліни. Взаємозв'язок екологічної безпеки з іншими науками.
12 годин	Масштабні екологічні та техногенні катастрофи у світі, які вплинули на екологічну безпеку.
12 годин	Українські та міжнародні організації, діяльність яких спрямована на вирішення екологічних проблем: історія створення, основні напрямки діяльності.
20 годин	Екологічна безпека України: сучасний стан та проблеми. Сучасна екологічна ситуація в Україні. Забруднення вод, атмосферного повітря, ґрунтів України. Проблеми твердих промислових та побутових відходів.
12 годин	Вплив воєнних конфліктів на довкілля. Екологічний тероризм. Екологічні конфлікти. Наслідки для довкілля від воєнних конфліктів.
12 годин	Системи контролю стану довкілля. Система управління та контролю навколишнім природним середовищем.
12 годин	Роль об'єктів природно-заповідного фонду (заповідників, національних парків, заказників тощо) України у стабілізації екологічної ситуації на території держави.
90 годин	Разом

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
40	Знання і розуміння теоретичного матеріалу, участь у дискусії
10	Практична робота

10	Індивідуальне завдання
10	Тестування
30	Залік
100	Разом

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Буравльов Є. П. Основи сучасної екологічної безпеки. - К., 2000.- 236 с.
2. Кузьміна В.А. Екологічна безпека: Конспект лекцій. Одеса : Вид-во ТЕС, 2013. – 131 с.
3. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М. І. Хилько. – К., 2017. – 267 с.
4. Дробноход М. І., Вольвач Ф. В., Дрюканов В. Г. та ін. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна: Навч. посіб.- К., 2002.- 104 с.
5. Надточій П.П., Мислива Т.М. Екологічна безпека: Навчальний посібник (2-ге видання доповнене і перероблене). – Житомир: Видавництво „Житомирський національний агроекологічний університет”, 2011. – 304 с.
6. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль. Посібник. – К.: КНТ, Дакор, Основа, 2007. – 412 с.
7. Екологічна безпека: Підручник / В.М. Шмандій, В.Ю. Некос. – Харків: НВФ «Екограф», 2008. – 438 с.

Додаткова література:

1. Качинський А. Б. Екологічна безпека України: системний аналіз покращення. — К.: НІСД, 2001. — 312 с.
2. Дробноход М. І. Концепція переходу України до стійкого екологічно безпечного розвитку. - К.: МАУП, 2002. -17 с.
3. Проблеми права екологічної безпеки : навч. посіб. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.] ; під заг. ред. М.В. Краснової та Р.С. Кіріна; відп. ред. В.І. Андрейцев; М-во освіти і науки України; Київ. нац. ун-т, Нац. гірн. ун-т. – Дніпро: НГУ, 2016. – 575 с.
4. Барановський В.А. Україна. Радіаційна небезпека / В.А. Барановський, О.А. Бобильова, М.І. Омелянець, Л.Я. Табачний. – К.: Всеукраїнська екологічна ліга, 2004. – 35 с.
5. Бедрій Я.І. Основи екології та охорона навколишнього природного середовища. Навчальний посібник / Я.І. Бедрій. - К.: ЦУЛ, 2002. – 248 с.
6. Водні ресурси України: екологічний та соціальні виміри: матеріали круглого столу, проведеного Центром Соціального Прогнозування. – К.: ВІРА "Інсайт", 2003. – 126 с.
7. Генетично модифіковані організми (Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги) / Упорядники: Тимочко Т.В., Гуленко О.Б. – Ніжин: ТОВ Вид."Аспект-Поліграф", 2007. – 40 с.
8. Гор А. Земля у рівновазі. Екологія і людський дух / Альберт Гор. – К.: Інтелсфера, 2001. – 404 с.
9. Горлинський В.В. Філософія безпеки і сталого людського розвитку: ціннісний вимір / В.В. Горлинський. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2011. – 378 с.
10. Закон України "Про основи національної безпеки України" // Відомості Верховної Ради України. - № 39. - 26.09.2003.

11. Іванюта С.П. Екологічні і техногенні загрози у зоні військового конфлікту на сході України / С.П. Іванюта // Стратегічна панорама. – 2014. - № 1. – С. 53-60.
12. Микитюк О.М. Екологія людини: Підручник. - 3-є вид., випр. і доп. /О.М. Микитюк, О.З. Злотін, В.М. Бровдій. – Харків: "ОВС", 2004. – 254 с.
13. Програма дій: Порядок денний на XXI століття; Пер. з англ.: ВГО "Україна. Порядок денний на XXI століття ". – К.: Інтерсфера, 2000. – 360 с.
14. Стратегія національної безпеки України. Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015.
15. Хилько М.І. Екологічна безпека України: у запитаннях та відповідях / М.І. Хилько. – К.: Знання України, 2006. – 144 с.

Інформаційні ресурси:

1. Департамент екологічної безпеки [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/content/category/308>
2. Нормативно-законодавча база [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Greenpeace International [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.greenpeace.org>
4. Стратегія сталого розвитку "Україна - 2020". Указ Президента України від 12 січня 2015 року - № 5/2015: [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
5. Трегубчук В.М. Ресурсно-екологічна безпека / В.М. Трегубчук [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/book/panorama/tregob.htm>

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом вашого курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися на індивідуальному плані – можна узгодити графік навчання безпосередньо з викладачем.

Запізнення. Крайньою межею здачі есе є три дні до заліку. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті. Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozenia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf). Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності. Інформація про плагіат буде повідомлена декану та куратору.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodex.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.